

8

Series of the month of Ramadan

زنجیرا ھہیفا رمہزانی

HOW TO BENEFIT FROM THE MONTH OF RAMADAN ?

چاوا خیرا ھہیفا رمہزانی بدستخوفہ بینین؟

مزگہفت

www.mzgaft.com

بہرہ فکرن :
شیخان شیخہ میری

چاوا خیرا ھەیفارمە زانی بدەستخۆفە بینین؟

بەرھەفکر

شیخان شیخەمیری

مزگەفت

www.mzgaft.com

زنجیرا ھەیفە پەمە زانی

بەرھە فکرن : شیخان شیخەمیری

دیزاین ناڤەرۆکی: سایتی مزگەفت

دیزاین بەرگی: ژێگر سیتە

ھەژمارا زنجیری: (8)

ژ بەرھەمێن: سایتی مزگەفت www.mzgaft.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١﴾ أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا¹ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

¹ [البقرة : 183-185]

پیشہ کی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِن الْحَمْدُ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ
أَنْفُسَنَا، وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ
فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ).

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا
رُؤُسَهُمْ وَبَثَّ مِنْهُمَ رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ
وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا، يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا).¹

اما بعد:

1- خطبة الحاجة ، للشيخ الالباني: (ص 3).

خانده فاني هيژا ئه فه هه يفا ره مه زانا پيروز يا به ره ف مه فه ده يت ،
 ودقيت ئه م ژي ب خوشحالي ودله كي پري باوهري فه پيشه وازيا
 وي بکهين ، چونكي ئه ف هه يفا پيروز هه يفا دلوفانيي وليخوش
 بوونا خودايي مه زنه بو بهنده يين وي ، به لي ئه ف دلوفانييه
 وليخوش بوونه بو وان که سانه يين رادبن ب گوهداريکرن خودايي
 مه زن ب روژيگرتن و وعيابه تين دي ژ نفيژ و زه کات و کارين چاک.

فيجا من ب فهر زاني رابم ب کومکرن وئاماده کرنا بابه ته كي کو
 به حسي قه در وقيمه تي هه يفا ره مه زاني و روژي وئه حکام وئاداب
 ومفا وچاوانيا خو ئاماده کرن بو روژيگرتنا هه يفا ره مه زاني بکه ت ژ
 سوننه ت و واجيبات وئو تشتين کو روژي پي دشکيت وشه فا
 (ليلة القدر)، وههروه سا زه کاتا فتري بو هندی کو مروفي موسلمان
 ب چاف روني وب شيويه كي زانستي پيشه وازي ل في هه يفا پيروز
 بکه ن ودا توشي خه له تي وگونه ها نه بن د في هه يفي دا ، ودا وي
 خيرا مه زن يا دهه يفا ره مه زانا پيروز دا هه ي ب ده ست خو فه
 بينين ، و ژخودايي مه زن دخازم روژي وعيابه تي مه هه ميا قه بيل
 بکه ت ، وخوشي وئيمناهيي ب سهر ملله تي مه وهه مي موسلمانا دا
 دارپيژت . ول دوماهيي يا راست ودروست ژ ده ف خودايي بلنده ،
 وخه له تي وژيرکرن ژمن وشه يطاني يه ، و ژخودي دخازم لمن
 ببورت.

قہدر و قیامت و بہائی ھه یفا رهمه زانی

ھه یفا رهمه زانا پیروز ھه یفہ کا مہزن وب قہدر و بہایہ دئیسلامی دا،
وئہف چہندہ دیار دبیت دفان ئایہت و حہدیسان دا:

۱- ھه یفا رهمه زانا پیروز ھه یفا ھاتنہ خارا قورئانی یه : خودایی
مہزن دبیتیت : (شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ).¹

ئانکو : ھه یفا رهمه زانی ئه وه ئه وا خودی قورئان تیدا ئینایہ خار.

و ئینانہ خارا وی دشہفا خودان قہدر و پیروز دا بوو ، وہ کی خودایی
بلند دبیتیت : (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ)².

ئانکو : مہ - قورئان - یا ئینایہ خار دشہفا خودان قہدر دا .

و ھه روہسا خودایی بلند دبیتیت : (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ)³.

ئانکو : مہ - قورئان - یا ئینایہ خاری دشہفہ کا ب بہا و پیروزدا. کو
دکھفیتہ د ھه یفا رهمه زانی دا.

1 - البقرة : 185

2 - القدر : 1.

3 - الدخان: 3

۲- دہیفا رہمہ زانی دا دہرگہ ہین بہ حہشتی دہینہ فہ کرن ویئت
 جہہ نہمہ دہینہ گرتن ، وشہیطان تیدا دہینہ گرتان: (ژ کیسی
 بابی ہورہیرہی خودی ژی رازی بت گوت: پیغہ مبرہی خودی
 گوت: (إِذَا جَاءَ رَمَضَانُ فَتَّحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ وَعُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ
 وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ)¹.

ٹانکو : ٹہ گہر - ہہیفا - رہمہ زانی ہات دہرگہ ہیت بہ حہشتی دی
 ہینہ فہ کرن ، ودہرگہ ہیت جہہ نہمہ دی ہینہ گرتن ، وشہیطان
 دی ہینہ گرتان.

۳- دہیفا رہمہ زانی دا ہہر شہف ہندہک دہینہ ئازا کرن ژ ٹاگری
 جہہ نہمہ : ژ کیسی بابی ہورہیرہی خودی ژی رازی بت گوت :
 پیغہ مبرہی خودی گوت: ((وَ لِلَّهِ عُنُقَاءٌ مِنَ النَّارِ وَ ذَلِكَ عِنْدَ كُلِّ
 لِيْلَةٍ))².

ٹانکو : و خودی ہندہک ئازاگری یئت ہہین ژ ٹاگری وئہوژی د
 ہہر شہفہ کی دا - ٹانکو : خودی ہہر شہفہ کی ژ شہفیت ہہیفا
 رہمہ زانی ہندہکا ئازا دکہت ژ ٹاگری جہہ نہمہ.

1 - رواہ مسلم.

2- رواہ ابن ماجہ وصححہ الالبانی .

۴- روژ یگرتنا هه یفا ره مه زانی ئە گهری غه فراندنا گوننه هایه : ژ کیسی بابی هورهیره ی خودی ژی رازی بت گوت : پیغه مبهری خودی دگوت: (الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ وَرَمَضَانُ إِلَى رَمَضَانَ مُكَفِّرَاتٌ مَا بَيْنَهُنَّ إِذَا اجْتَنَبَ الْكَبَائِرَ)¹

ئانکو : هه ر پینچ نفیژ و خودبه بو خودبی و په مه زان بو په مه زانی غه فراندن بو وان گوننه هیت دنا فبه را وان دا ئە گه ر خو ژ گوننه هیت مه زن بده ته پاش.

ژ کیسی بابی هورهیره ی خودی ژی رازی بت گوت : پیغه مبهری خودی گوت: (مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ)²

ئانکو : ئەوی په مه زانی ب روژی بیت باوهری ب فه رز بوونا وی هه بیت و ژبه ر خیرا وی دی - خودی - بو وی گوننه هیت ژبه ری هنگی غه فرینیت.

¹ - [رواه مسلم و غیره]
² - [متفق علیه].

۵- ہہیفا رہمہ زانی شہفا خودان وپروز یا تیدا ئہوا عیبادہ تی وی ب
 خیرتر ژ عیبادہ تی ہزار ہہیفا ئہویت ئہف شہفہ تیدا نہبت : (إِنَّا
 أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿۱﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿۲﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ
 مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿۳﴾¹

ٹانکو : مه - قورٹان - یا ئینایہ خار دشہفا خودان قہدر دا - کو
 دکہفیتہ د ہہیفا رہمہ زانی دا - وتوچ دزانی - ئہی موحممہد - کا
 نی شہفا قہنج و ب بہا چی یہ ؟، شہفا ب بہا شہفہ کا پیروزہ ،
 خیرا وی ژ یا ہزار ہہیفا ئہف شہفہ تیدا نہبت چیرہ.

6. ہہیفا رہمہ زانی نفیژیت تہراویحا ییت تیدا ، کو کرنا وان
 ئہ گہری غہفراندنا گونہہیت بہری ہنگی ہہمیانہ - ییت بچویک
 - ژ کیسی بابی ہورہیرہی خودی ژئی رازی بت گوت : پیغہمبہری
 خودی گوت: (مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ
 ذَنْبِهِ)²

ٹانکو : ئہوی نفیژیت تہراویحا ل رہمہ زانی بکہت ب باوہری و ژبہر
 خیرا وی دی - خودی - بووی گونہہیت ژبہری ہنگی غہفرینیت.

¹ - [القدر : 1-3].

² - [متفق عليه].

وہہروہسا کرنا وان و نفیڑا عہیشا ب جہماعہت ل گہل ئیمامی
 بہرامبہری خیرا عیبادہتی شہقی ہہمی یہ : ژ کیسی بای ذہری
 گوت : پیغہمبہری خودی گوت: (إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا قَامَ مَعَ الْإِمَامِ
 حَتَّى يَنْصَرِفَ ، كُتِبَ لَهُ قِيَامُ لَيْلَةٍ)¹

ٹانکو : ہندی زہلامہ ٹہ گہر ل گہل ئیمامی نفیڑیت تہراویحا کرن و
 ل گہل نفیڑا عہیشا ہہ تا خلاس ببیت دی ہیتہ نفیسین بو وی ب
 عیبادہتی شہقی ہہمی .

¹ - صحیح الجامع (1615).

جاوا خو ئاماده بکهین بو ره مه زانی

۱- دوعا کرن ژ خودایێ بلند ب ههر دوعایه کا تو دزانی وه کی :
(اللهم سلمني الى رمضان وسلم لي رمضان وتسلمه مني متقبلاً).

۲- ئینانا چهند ئنیه ته کا بهری هاتنا ره مه زانی ، چونکی دحه دیسه کا
قودسی دا یا هاتی، خودی دیژیت: (إِذَا تَحَدَّثَ عَبْدِي بِأَنْ يَعْمَلَ
حَسَنَةً ، فَأَنَا أَكْتُبُهَا لَهُ حَسَنَةً مَا لَمْ يَفْعَلْ)¹

ئانکو : ئه گهر عه بده کی من ئنیه تا خو ئینا کو کاره کی چاک بکهت ،
فیجا ئه ز دی بو وی بخیر نقیسم خو هه که نه کهت زی . وژوان
ئنیه تین کو پیته یه مروف بینت ژ بهری هاتنا هه یفا ره مه زانی:

أ. ئنیه تا (ختم کرنا قورئانی) ژ جاره کی پتر دگهل تیگه هشتنا رامانا
په یقیین قورئانی.

ب. ئنیه تا ته وه بکه نه کا ژ دل وراست ژ هه می گونه هیین بهری نوکه
ئنه جامداین.

¹ [رواه مسلم] .

ج. ئنیه تا هندی کو ئه ف هه یفه ببیت دهست پیکه ک بو کرنا خیرا وئه نجامدانا کاری باش و بهرده وامی پی دان ب پشته فانییا خودایی بلند هه تا روژا ئه م دزفرینه لایی وی.

د. ئنیه تا دهستکه فتنا پترترین چاکی و باشییا دئی هه یفی دا چونکی پاداشت و خیریت فی هه یفی چهند جارا زیده تره ژیت دی.

ه. ئنیه تا چاک کرنا ره وشت و رهفتارین مروفی، و دیار کرنا سه ره ده ریه کا باش و نه رم ل گه ل خه لکی و خیزانا مروفی.

و. ئنیه تا کارکرنی بو فی دینی پیروز و به لاف کرنا وی دنا ف خه لکیدا ب مفا و هرگرتن ژ فی هه یفی چونکی ئیمان خه لکی دئی هه یفی دا زیده دبیت.

ز. ئنیه تا دانانا بهرنامه یه کی پری په رستن (عیبادهت) و زکر کرن، و دهست پیفه گرتن و دهست ژئی نه بهردان و پشتگوه فه هافیتن.

3. خاندنا هنده ک پهرتوکین دینی ل سه ره هه یفا ره مه زانی ژبه ری هاتنا ره مه زانی ب تایبه تی ئه و پهرتوکین به حسی قه دروقیمهت وئه حکامین هه یفا ره مه زانی دکهن، دا کو ئه م ب چاف رونی ئاماده بین بو پیشه وازی کرنا فی هه یفی ب ئیمان ه کا بهرز فه.

4. نه خشه وپلانهك بو خو ئاماده كرنى دقئ هه يقئ دا:

أ. هه روژ گوهداريا (CD) سىديه كئ بكه كو به حسا فزل وبهايئ هه يقا ره مه زاني دكهت ، ل مال بت يان دسيارى دا بت يان ل دوكانئ يان هه ر جهه كئ دى ... هتد.

ب. خاندنا ته فسيرا وان ئايه تا يئن كو به حسئ روژيئن هه يقا ره مه زاني دكهن.

ج. روينشتنهك دگه ل هندهك هه فال و براده را بو هندئ كا چاوا خو حازر و ئاماده بكهين و گوئن و ديار كرنا هندهك ريئمايا بو هه يقا ره مه زاني دا كو ئه م ره مه زانه كا وه سا ببورينين هه روه كي خودايئ بلند ژ مه دقئيت ، وئه ف روينشتنه دئ هانده ره كي باش بت بو مروفي دقئ هه يقئ دا.

د. دابين كرنا هندهك پارا بو قئ هه يقئ بو كرنا كارئ خيئرئ وه كي : صه دهقه جاريه ، بو ئافا كرنا مزگه فته كئ يان چاندنا هندهك دارا .. يان به شداريكرن د نان دان وفتاره كريني بو روژيگرا دقئ هه يقئ دا .. يان كرينا هندهك په رتوك و ناميلكئن ب مفا وبه لاف كرنا وان ل سه ر خه لكئ دا .. يان هاريكار يكرنا هه ژار و خودان پئتفيئيت تايهت.

5. ئاماده بوون ل وان دهرس و وانين دهينه خاندن ل مزگه قتي كو
ب هه لكه قتا ره مه زانی دهينه پيشكيشكرن.

6. ئاماده كاری ل مال وه كي خيزان وزاروكين خو وههروه سا
دهوروبه رين خو بو هندی كو ئاماده بن بو قئ هه يفا پيروز ب ريكا
ئاخفتن وشيرهت كرن و گه نكه شه كرن.

پیناسہ وحوکمئی روژین ھے یقا رھمہ زانی

پیناسا روژئی دزمانی عہ ربی دا: خو گرتنه (الامساك) ھ.

پیناسا روژئی دشہریعہ تی دا : خو گرتنه ژ خارن وڤہ خارن وچوونا
نقینا خیزانی ، دگہل ئینانا ئنیہ تی ژ دہرکہ تنا سپیدا دروست ھے تا
ئاڤا بوونا روژی.

وحوکمئی روژین ھے یقا رھمہ زانی : روژیا ھے یقا رھمہ زانی روکنہ کہ ژ
روکنیت ئیسلامی ، وڤہرزه کہ ژ ڤہرزین خودای بلند وبہ لگہ ل
سہر ھہنه ژ قورئان وسونہ تی وکودہنگیا موسلمانا :

خودای بلند دیژیت: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا
كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ)¹

و رامانا: کتب ، ئانکو : یا ڤہرز بووی .

و ھہروہسا خودای بلند دیژیت : (فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ).²

ئہ ڤہ ئہ مرہ وئہ مرژی بو واجب بینئ یہ (والامر للوجوب) .

¹ [البقرة : 183].

² - [البقرة : 185] .

ویپغہ مہبری خودی سلاف لئین دگہ لہک حہ دیسان دا بہ حسی روژی پی کری ژ وان دەمی دیژت : ئیسلام یا ہاتی ئافاکرن لسہر پیئچ ستوینا (رکن) وژوان ستوینا ژی بہ حسی روژیا ہہیقا رہمہ زانی پی کری.

و ہہروہسا کو دەنگیا (ئجماعا) موسلمانا ہہمی لسہر واجب بونا ہہیقا رہمہ زانی یہ ، و ہہروہسا کودہنگن لسہر ہندی کو ہہچی ئینکارا وی بکہت کافرہ¹.

وبو زانین : روژیا ہہیقا رہمہ زانی یا ہاتی فہرزکرنی ل سالا دووی ہجری .

¹ [صحیح فقہ السنۃ ، ابو مالک کمال بن السید].

تہ حکامین روژیگرتنی

روژین ہہیفا رہمہ زانی دوو روکن یت ہہین ، ہہر کہسہ کی تہ ف ہہردوو روکنہ دروژی یا وی دا نہ بن ، روژیا وی یا بہ طالہ ونہ دروستہ ، تہ ف دوو روکنہ ژی پیک ہاتینہ ژ:

۱- تئیت ئینان : ژہر گوتنا پیغہ مہری خودی: (انما الاعمال بالنیات وانما لكل امرئ ما نوى)¹.

ٹانکو : ہہر کارہ کی ہہ بیت ل دیف تئیتا نہ ، وہہر مروفہ ک دی خودی ل دویف تئیتا وی دہ تی.

وتئیت ئینان ژی ب دلی یہ د ہمی شہقین رہمہ زانی دا وہہتا بہری بانگی سپیدی بدہت ، ودقیت مہرہما وی ب فی روژی تی رازی بوونا خودای مہزن بت ودویر بت ژ ریائی وسومعہ تی . ژہر گوتنا پیغہ مہری خودی: (من لم یجمع الصیام قبل الفجر فلا صیام له)²

ٹانکو: تہوی تئیتا خو نہ ئینیت بہری سپیدی ، روژی بو وی نینہ.

وشیخ (محمد بن صالح العثیمین)، خودی دلوفانی پی بہت دیژیت: (ہندہ ک ژانایا دیژن ہہر کہسہ کی ل شہفا ئیکی رہمہ زانی

¹ [متفق علیہ]

2- [رواہ ابی داود والترمذی والنسائی ، وصحہہ الالبانی].

ئنيهت ئينا ئهف ئنيهت بهسى وى يه بو هه يقا ره مه زانی هه ميى ،
ب مهرجه كى هه كه هه مي روژيا بگرت وچ تشت نه بيته ئه گه رى
برينا روژيا وى ، به لى هه كه روژه كى ب ئه گه رى عوزره كى روژيا
خو خار ، ده ميى دوو باره دهست ب روژيا دكهت دقيت دووباره
ئنيهتا خو بينيت)¹.

۲- خو دويركرن ژ وان تشتا بين روژى پى دكه فیت ژ دهركهفتنا
سپيدا دروست ههتا روژ ئافا دبیت . ژبه رگوتنا خودايى بلندهمى
ديژيت : (وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ
الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ)²

ئانكو : وبخون وظة خون حهتا روناهيا دورست ل عهسمانى بو
هه وه ئاشكه را ببت ، و ذتاريا شه ظي جودا ببت ، ئاشي خو ذ وان
تشتان بين روژى ئي دكه ظت بدهنه ئاش ، وحهتا شه ظ ب
ئاظابوونا روژي دئيت هوين روژيبي تمام بكهتن.

1 [كتاب الصيام وكتاب الاعتكاف ابن عثيمين: ص 8].

2[البقرة : 187].

ئەو تشتین روژی پی دکەفن

۱- خارن وفەخارن : ھەر کەسە کئی پی کو ژیرا وی بچت ئانکو ب ھەزا خو تشتە کئی بخوت یان فەخوت روژیا وی دی بەتال بت و دفت پستی رھمەزانی قەزا بکەت ، بەلی ئەگەر کەسە کئی ژیرا وی چوو یان ژى ب خەلەتی فە یان زوری لی ھاتە کرن کو تشتە کئی بخوت یان فەخوت روژیا وی دروستە قەزا ناکەت وکە فارەت ژى بو نینە . ژبەر گوتنا پیغەمبەری خودی سلاف لیین دەمی دیژیتیت :
(إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى وَضَعَ عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأَ وَالنَّسِيَانَ، وَمَا أُسْتُكْرِهُوا عَلَيْهِ)¹.

ئانکو : ھندی خودایی بلندە یا راکری ل سەر ئوممەتا من خەلەتی وژیرکرن وزورداری لیکن.

۲- دل راکرن : ھەر کەسە کئی دلی خو راکەت روژیا وی دی کەفیت ، ودفت روژیە کئی پیشقە بگریت ، بەلی ئەوی دلی وی پی وی رابیت روژیا وی یا دروستە و چ ل سەر وی نینە ، ژبەر گوتنا پیغەمبەری خودی سلاف لیین : (مَنْ دَرَعَهُ الْقِيءُ وَهُوَ صَائِمٌ فَلَيْسَ عَلَيْهِ قَضَاءٌ وَمَنْ اسْتَقَاءَ فَلْيَقِضْ)²

1 [رواه ابن ماجه وصححه الالباني]

2 [رواه الترمذي وابن ماجه، وصححه الالباني].

۳- جیماع: چوونا نفینا خیزانی ب روژ روژی پی دکه قیت ، دقیت وی روژی قهزا بکته ، وکه فاره تی ژی بدهت ، نهوژی نه قه نه لدویف ته رتییی :

أ. نازاد کرنا عه بده کی.

ب. روژیگرتنا دوو هه یفا (60) روژا لسه ر ئیک وی قه قه تیان.

ج. دانا خارنی بو (60) هه ژارا.

۴- حهیز (عادین ژنکا) وچلکین زاروک بوونی : ژبه ر گوتنا پیغه مبه ری خودی سلاف لیبن : (أَلَيْسَ إِذَا حَاصَتْ لَمْ تُصَلِّ وَلَمْ تَصُمْ؟)¹

ئانکو : ما نه هه که ژنک که قته دحه یزا نه نفیژا دکته ونه روژییا دگریت ؟ . وئهوا د چلکا ژی دا حوکمی وی وه کی ئهوا د حه یزا دا یه .

۵- شرنقییت (مغذی): ئه و شرنقییت جهی زادی دگرن وه کی سیلانی روژی پی دکه قیت چونکی جهی خارنی و قه خارنی دگرن.

1 [رواه البخاري].

6- دهستپهرین (الاستمناء) : ئەوژی ئەقەیه : کەسەك ئاڤا خو ئەوا دێژنی (مەنی) ب دەستی خو بینت خاری ب هشیاری ئانکو نه نڤستی بت . ئەقەژی ل دیڤ بوچوونا دروست . ژبەر گوتنا خودی ئەوا پیغەمبەری خودی سلاف لیبن قەدگوهیزت : ((يَتْرُكُ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ وَشَهْوَتَهُ مِنْ أَجْلِي))¹.

ئانکو : خودایێ بلند بەحسی روژیگری دکەت دێژیت : ئەو زادی خو وقەخارن خو وشەهوەتا خو دەیلت ژبەر من دا ئەز ژێ رازی بێم.

7- دەرکەفتن ژ ئیسلامی : (الردة): روژی پێ بەطال دبت ، ئەگەر بزڤرت ناف دینی دا قە ژێ .

1 [رواه البخاري] .

حوکمی روژییا نافرہتا دووگیان وشیردہر

ئو ژنکا دووگیان بت یا شیری بدہتہ زاروکی خو ئه گہر شیان ھہ بن ل سہر روژی گرتئی واجبہ ئو ب روژی بن ، و ئه گہر ہات و روژی گرتئی مہترسی وزیان ھہ بوو بو وان ، یان بو زاروکی ، ھنگی دروستہ بو وان ئو ب روژی نہ بن . فیجا ھہر گافہ کا ژبہر مہترسیا گیانی خو یان ژبہر زاروکی خو روژییہک خارن ، سہ بارہت ب گرتن وکہ فارہتا روژییا وان سی بوچوون یین ھہین ل ناف زانایان دا:

۱- ھندہک دیژن بہس دی کہ فارہتی دہت و روژی دووبارہ نا گرنہ فہ : ب بہ لگہ یا فان ھہ دیسا ، عبد اللہ کوری عباس (خودی ژئی رازی بت) دیژیت : (إذا خافت الحامل علی نفسھا والمرضع علی ولھا فی رمضان، قال: یفطران ویطعمان مکان کل یوم مسکیناً ولا یقضیان صوماً) ¹.

ئانکو : ھہر گافہ کا ژنکا دووگیان ترسیا ژ نہ فسا خو ، و ژنکا شیردہر ترسیا ژ زاروکی خو دھہ یفا رھمہ زانی دا ، ھنگی دی روژییا خو شکینن ، ودی خارنی دہنہ ھہ ژارا پیش ھہمی روژا فہ - ئانکو پیش ھہر روژہ کی فہ دفتیت فہ قیرہ کی تیر بکھن - روژی قہزا کرن بو وان نینہ.

1 [صحیح علی شرط مسلم ، (الارواء : 19/4)]

وعبداللہ کوری عباس و عبداللہ کوری عمر دیبژن : (الحامل والمرضع تظفر ولا تقضی)¹.

ٹانکو : ژنکا دووگیان وشیردہر ئہ گہر مہ ترسی ھہ بوو دی روژییا خو شکینن وقہزا ناکنہ ، (بہس دی خارنی دہن)

۲- و ہندہک ژ زانایا دیبژن بہس قہزا کرن یا لسہر وان : دیبژن چونکی حوکمی فان جورہ ژنکا وہ کی حوکمی مروئی نہ خوشہ . خودای مہزن دیبژت : (وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ)²

ٹانکو : ھہر کہسہ کی نہ خوش بوو یان ل سہ فہری بوو بو وی ھہیہ روژییا خو بشکینیت وپاشی پستی رھمہ زانی قہزا بکہت ، دیبژن : خودای بلند دئی ئایہ تا پیروزدا ب تئی بہ حسئی قہزا کرنا روژیی پی کری بہ حسا دانا خارنی نہ کری یہ³ .

۳- و ہندہک ژ زانایا دیبژن : ئہ گہر ژ ترسا زاروکی بیت روژییا خو بشکینیت دقیت دگہل قہزا کرنی خارنی ژی بدہت ، بہ لی ھہ کہ ژبہر ترسا خوہ بت تہنھا دی روژیی قہزا کہت .

[مجموع فتاوی ورسائل ابن عثیمین : 19 / 164] .تیبینی : ژنک کارب کیش ژفان بوچوونا بکہت دروستہ ان شاء اللہ .

1 [صححه الالباني في الارواء الغليل 20/4].

2 [البقرة : 185] .

3 [فتاوی اللجنة الدائمة : 10/220].

ئەو تەشتین کو دروست و ھەلالن بو مروفتی روژیگر

۱- سەر شوشتن بو پاقرژی و ھینکاتی . ھندەك ژ صحابیین پیغەمبەری خودی دیژن : پیغەمبەری خودی سلاف لیبن ئاف ب سەری خو دا دکر ل وی دەمی کو ب روژی ژبەر تێھناتی یان گەرمی¹.

۲- ئاف ل دەف و دفنا و ھردان (المضمضة والاستنشاق) . بەلی بی کو زیدە ب ھلکیشیت ئانکو : بشیو ھیکە و ھسا ئاف نەچت دزکی مروفتی دا .

۳- حیجامە کرن : (الحجامة) : ھندەك ژ زانایا دیژن : دروستە مروفت خوینی ژ خو بەردەت ل دەمی ب روژی ، ئەگەر نەبیتە ئەگەری زیان و لاوازی بو وی کەسی . ب بەلگەیا فان ھەدیسە . عبدالله کوری عباس (خودی ژێ رازی بت) دیژت : ﷺ : (احتجم و ھو صائم)²

ئانکو : پیغەمبەری ﷺ خوین ژ خو بەردا و ئەو بی ب روژی بوو .

و سەبارەت ب ھەدیسە : (افطر الحاجم والمحجوم)³ ئانکو : ئەو کەسی حیجامی جیکەت و ئەو کەسی بو دەھیتە جیکرن

1 [صحيح سنن ابي داود : 2072].

2 [الخرجه البخاري : 1939].

3. [الارواء : 931].

روژیا هه ردووکا دشکیت ، شیخ ئه لبانی - خودی دلوقانی پی
 ببهت - دیژیت : ئهف حه دیسه وحوکمی وی منسوخه
 ب وی حه دیسا - ابو سعید الخدری - فه گوهاستی و دیژیت :
 (رخص النبي ﷺ في الحجامه للصائم)¹.

ئانکو : پیغه مبهری ﷺ ریک یا دای ب حیجامه کرنی بو مروئی ب
 روژی . وهه ندهک ژ زانایان دیژن : خوین به خشین بو که سین
 پیئتی ب خوینی دروسته ئه گهر مه ترسیا لاوازی و زیانی بو مروئی
 خوین به خش نه بت².

۴- ماچ کرنا خیزانی ودهست دانا وی ب مه رجه کی ئه گهر بشیته
 خو ، وههروهسا نفستنا وان ل دهف ئیک ، ژبهر گوتنا دهیکا مه
 عائیشایی - خودی ژئی رازی بیت - دیژیت : پیغه مبهری خودی
 ﷺ ژنکیت خو ماچی دکرن وئهو پی ب روژی ، و لدهف وان
 دنفست وئهو پی ب روژی ، به لی ئه و ژ هه وه هه میا پتر دشییا خو
 . ئانکو: ب ئه گهری ماچیکرنی ول دهف ئیک نفستی دشییا خو کو
 جیماعی نه کهت یان ئافا وی نه ئیته خار . فیچا ژبهر فی چه ندی بو
 پی گهنج بت نه یا باشه ئه و فی چه ندی بکهت.

1 [الارواء : 74/4].

2 [الفقه المیسر وادلته : 197].

۵- ئە گەر که سه ک ب شه ف بهری بانگی سپیدی توشی جه نابه تی بوو، ونه گه هشت سه ری خو بشوت ئیکسه ر بانگی سپیدی دا بو فی که سی دروسته پشتی بانگی سپیدی سه ری خو بشوت ، وروژیا وی ژی دروسته ، وههروه سا هه که که سه ک ب روژ دخه ودا توشی جه نابه تی بوو ، روژیا وی دروسته به لی دقیت ب له ز سه ری خو بشوت ژ جه نابه تی .

۶- ب کارئینانا سیواکی : دروسته بو مروفی روژیگر سیواکی بکارینت ، چونکی چ به لگه نه هاتینه نه هیی ژ کارئینانا سیواکی بکه ن ل ده می روژیی دا .

۷- تام کرنا خاری : به لی ب مه رجه ک نه چیته خاری .

۸- دانانا شرنقی : ب مه رجه ک نه (مغذي بت) چونکی هیژ وشیا نا دده ته مروفی وجهی خاری دگرن .

۹- بکارئینانا معجونا ددانا .

۱۰- بکارئینانا قه تراگوھی وچافی ودفنی .

۱۱- بکارئینانا بهنیت خوش وه کی: گولاف و بخوری.

۱۲- بکارئینانا به خاخ بو وان که سین ته نگه نه فه سی هه ی .

۱۳- بکارئینانا دوهنی بو پرچی وخه نا کرنا پرچی .

۱۴- بکارئینانا چه بکیت مه نعا خوینا چه یزی (بهری ب روژی بت

نہ دوهختی روژیی دا): ب مہرجہ کی ہہ کہ زیان نہبت بو ژنکی،
ہہ کہ زیان ہہبت نہدروستہ¹ .

۱۵- بکارئینانا کلی چافی : دەیکا مه عائیشا دیبژیت : ((اکتحل رسول
الله ﷺ: وهو صائم))²

۱۶- چونا خارا تفا دهفی مروفی : چونکی مروف نہشیت ہہمی
گافہ کی تفا دهفی خوبہافیژیت دهفی خو حشک بکہت ، بہلی ہہ کہ
بہلغہم بت چ گافا ہاتہ دهفی دا نابیت بہیہ خاری ودقیت
بہافیژی³ .

۱۷- بو ژنکا دروستہ ب روژی بن ہہ کہ بہری بانگی سپیدی پاقر
بوون ژ حہیزی - عادی - یان چلکا ، دقیت ٹیکسہر ئنیہتا روژیی
بینن وب روژی بن ، وب لەز سہری خو بشوت ہہ کہ شیا ، ٹہ گہر
نہشیا دروستہ بو وی پشتی بانگی سپیدی ب لەز سہری خو
بشوت ، ونفیژا خو بکہت .

۱۸- روژی ناکہقیت ب ہاتنا خارا خوینی ژ دفنی یان ژ برینی یان
نہزیفی یان ب دہرئینانا ددانی . ودہرمانکرنا برینا .
۱۹- وہہروہسا روژی ناکہقیت ب ہاتنا خارا (مذی و ودی)⁴ .

1 [الفقه المیسر وادلته : 197] .

2 [صحیح سنن ابن ماجہ : 1369] .

3 [مجموع فتاوی ابن باز : 313/15] .

4 [مختصر الفقه الاسلامی للتویجری : 619] .

ئاداب و سوننه تین روژیگرتنی

۱- خارنا پاشیفی: ژبه ر گوتنا پیغه مبه ری خودی ﷺ: ((تسحروا فإن فی السحور برکة))¹.

ئانکو: پاشیفی بخون چونکی خارنا پاشیفی به ره که ته . و دروسته تو خارنی بخوی قیجا چ پچه ک بت یان گه له ک بت وخو هه که فره کا ئافی ژی بت . وده می پاشیفی ژ نیقا شه فی یه هه تا ده رکه تنا سپیدی.

۲- گیروکرنا پاشیفی: چهند درهنگ تر بت باشتره ، و مروف به ردهوام بت ل خارن و فه خارنی هه تا ده می بانگ ددهت ، و مروف گوھی خو نه دت وی بیدعا ل گه له ک مزگه فتا ده یتنه کرن ده می دیژن: (الامساك) یان (الاحترام)، ئانکو خارنی و فه خارنی بهس کهن ، ئەف تشته بیدعه یه وج ئەصل و ئەساس بو نینه دشه ریه تی پاقری ته مامی ئیسلامی دا.

۳- له ز کرن ل فتاره کرنی: ئانکو ج گا فا روژ ئا فا بوو سوونه ته مروف زوی فتاری بکهت ، ژبه ر گوتنا پیغه مبه ری خودی ﷺ: ((لا یزال الناس بخیر ما عجلوا الفطر))².

ئانکو: به ردهوام دی خه لک دخیری دابن هندی ئەو له زی ل فتاره کرنی بکهن .

1 [متفق علیه] .

2 [متفق علیه]

۴- فتاره کرن لسهر روطه با : هه که نه بت لسهر قه سپا هه که نه و
ژی ب دهست نه کهت ب ئافی وهه که نه وژی نه بت ب ئنیه تا
فتاره کرنی ب دلی خو بینت .

۵- دوعا کرن ل دهمی فتاری ول دهمی ب روژی : ژیهه گوتنا
پیغه مبهری خودی ﷺ : ((ثلاثة لا ترد دعوتهم : الصائم حتى يفطر
، والامام العادل ، والمظلوم))¹.

ئانکو : سی جورین مروفا دوعایین وان ناهینه زفراندن : روژیگر
هه تا فتاری دکهت ، وپیشه وای دادپه روهر ، و مروفی زولم وستهم
لی هاتیه کرن . ویا سوننهت ئه فهیه ل دهمی فتاره کرنی مروف
بیژیتهت : ((ذهب الظمأ وابتلت العروق ، وثبت الاجر ان شاء الله))²
ئانکو : تیهناتی چوو ، ودهمار تهر بون پشتی کو هسک بوین ، و (ان
شاء الله) ئه جرو وبها وخیر ل دهف خودایی بلنده .

۶- گه لهك صه دهقه کرن ، و خاندنا قورئانی ، ودانا خارنی بو مروفی
روژیگر ، وهه می کارین چاک . ((عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَجْوَدَ النَّاسِ بِالْخَيْرِ وَكَانَ أَجْوَدَ مَا يَكُونُ فِي
رَمَضَانَ حِينَ يَلْقَاهُ جِبْرِيلُ وَكَانَ جِبْرِيلُ يَلْقَاهُ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ
فَيُدَارِسُهُ الْقُرْآنَ قَالَ فَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حِينَ يَلْقَاهُ
جِبْرِيلُ أَجْوَدُ بِالْخَيْرِ مِنَ الرِّيحِ الْمُرْسَلَةِ))³ .

1 [رواه الترمذي وصححه الالباني]

2 [سنن ابي داود: 2357]

3 [متفق عليه] .

۷- گه لهك كرنا نفیژین شه فی (ته راویحا): ب تایبه تی ل دهه کین دوماهیا ره مه زانی. ((عن عائشة رضي الله عنها قالت: كان النبي ﷺ إذا دخل العشر، شد مؤزره ، وأحيا ليله، وأيقظ أهله))¹.

۸- عومره کرن : ژبه ر گوتنا پیغه مبه ری خودی ﷺ : ((عُمرة في رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً))²

۹- گوتنا ((ئه زب روژی مه)) هه که ئیکی خه بهر گوتنی : ئه فه ژی ژبه ر گوتنا پیغه مبه ری خودی ﷺ : ((وإذا كان يوم صوم أحدكم؛ فلا يرفث، ولا يضحَب، فإن سابه أحد أو قاتله، فليقل: إني امرؤ صائم))³

۱۰- پاراستنا ئه زمانی : ژ غه یبهت وئینان و برنا ئاخفتنا و خه بهر قه سیټ کریت گوتن و بی به ختی کرنی و دره وی ... هتد .

1 متفق عليه

2 [مسلم] .

3 [متفق عليه]

مفا وبھائی روژی و روژیگرتنی

۱- روژی وقورئان مہدہری بو خودانی خو دکہن ل روژا قیامہ تی .
 ہہروہ کی پیغہ مہری خودی ﷺ : دیژت : (الصِّيَامُ وَالْقُرْآنُ
 يَشْفَعَانِ لِلْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَقُولُ الصِّيَامُ أَيْ رَبِّ مَنَعْتُهُ الطَّعَامَ
 وَالشَّهَوَاتِ بِالنَّهَارِ فَشَفَعْنِي فِيهِ وَيَقُولُ الْقُرْآنُ مَنَعْتُهُ النَّوْمَ بِاللَّيْلِ
 فَشَفَعْنِي فِيهِ قَالَ فَيُشَفَّعَانِ)¹

۲- روژیگران ل روژا قیامہ تی دہرگہ ہہ کی تایبہ تی بہ حہشتی بی ہہی
 کو دیژتی (باب الریان) بہس بو روژیگرایہ . ہہروہ کی پیغہ مہری
 خودی ﷺ : دیژت : (إِنَّ فِي الْجَنَّةِ بَابٌ يُقَالُ لَهُ: الرَّيَّانُ، يَدْخُلُ مِنْهُ
 الصَّائِمُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ، يُقَالُ: أَيْنَ
 الصَّائِمُونَ؟ فَيَقُومُونَ، لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ، فَإِذَا دَخَلُوا أُغْلِقَ،
 فَلَمْ يَدْخُلْ مِنْهُ أَحَدٌ)².

۳- روژی پاراستنہ کہ بو مروفی موسلمان ژ ناگری ، ہہروہ کی
 پیغہ مہری خودی ﷺ دیژت : (مَنْ صَامَ يَوْمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ جَعَلَ
 اللَّهُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّارِ خَنْدَقًا كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ)³.

[1] احمد: 6626].

[2] منفق عليه].

[3] أخرجه الترمذي (1624)، وحسنه الالباني].

۴- روژی خودانی خو دہتہ بہحشتی ، ھہروہ کی پیغہمبہری خودی ﷺ دیبڑت : (عَلَيْكَ بِالصَّوْمِ ، فَإِنَّهُ لَا مِثْلَ لَهُ) ، وفي رواية (عَلَيْكَ بِالصَّوْمِ، فَإِنَّهُ لَا عِدْلَ لَهُ)¹

۵- مروفتین روزیگر دی گہنہ نہ جری خوبی حساب ، ھہروہ کی پیغہمبہری خودی ﷺ دیبڑت : (كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ يُضَاعَفُ، الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ ، قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: إِلَّا الصَّوْمُ؛ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ، يَدْعُ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ مِنْ أَجْلِي، لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ. وَلِخُلُوفٍ فِيهِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ)²

۶- روژی ھاریکارہ بو کیم کرنا شہوہتا چونا نفینی ، ھہروہ کی پیغہمبہری خودی ﷺ دیبڑت : (يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ! مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ؛ فَلْيَتَزَوَّجْ؛ فَإِنَّهُ أَعْيُضُ لِلْبَصْرِ ، وَأَخْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ؛ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ؛ فَإِنَّهُ لَهُ وَجَاءٌ)³ .

1 [اخرجه النسائي ، وصححه الالباني].

2 [منفق عليه].

3 [منفق عليه].

قه درو بهایی شه فا قه درئی

بهایی وی : خودایی بلند دیبژیت : (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿۱﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿۲﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿۳﴾ تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿۴﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿۱﴾ .

ئانکو : هندی ئه مین مه قورئان د شه ظا قه نج و ب بها دا ئینایه خواری، کو دکه فته دهه یفا ره مه زانی دا. ﴿۱﴾ وتوض دزانی - ئه ی موحه ممه د- کانی شه ظا قه نج و ب بها ضیه؟ ﴿۲﴾ شه ظا ب بها شه ظه کا ئیرؤزه، خیرا وی ذیا هزاره یظین ئه ظ شه ظه تیدا نبت ضیتره. ﴿۳﴾ هاتنه خواریا ملیاکه تان و جبریلی - سلاظ لی بن - تیدا مشه دبت، ب ئانه هییا خودایی خو ئه و وان فه رمانان دئیننه خواری بین وی بو وی سالی ته قدیر کرین و داین. ﴿۴﴾ ئه وه می ته ناهیه، حه تا دهرکه فتنه ئه لندی ضو خرابی تیدا نین.

فی سوره تا پیروز کومه ک ژ قه درو قیمه تی فی شه فا پیروز بین ب خو فه گرتین :

۱- ہندی خودی تعالیہ قورئان د فی شہ فی دا یا ئینایہ خاری ،
 ہہروہ کی خودای بلندیڈت : (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا
 مُنذِرِينَ)¹.

۲- خودای بلندیہ وبہای فی شہ فی بی بہرز راگرتی ، ب گوتنا :
 (وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ) .

۳- ہندی عیبادہ تی فی شہ فی یہ ب خیرترہ ژ عیبادہ تی ہزار ہہیفین
 ئەف شہفہ تیدا نہبت .

۴- ہندی مہ لائیکہ تن د فی شہ فی دا دئینہ خاری ب دلوفانی
 وبہرہ کہت وئیمناہی .

۵- و ہندی ئیمناہی وتہناہی یہ د فی شہ فی بسہر ئەہلی ئیمانی دا
 دہیت .

کیش شہفہ ؟

بی گومان شہفا (لیلة القدر) یا دہیفا رہمہ زانی دا ، ژبہر گوتنا
 خودای بلند: (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ)².

. دگہل گوتنا وی : (شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ)³
 بہلی دەست نیشان کرنا فی شہ فی - حافظ ابن حجر - دیڈتیت : و

[1] الدخان : 3]

[2] القدر : 1]

[3] البقرة : 185] .

زانا ییت ب خیلاف چوین د دهست نیشان کرنا شه فا - لیلۃ القدر - دا خیلافه کا گه له ک مه زن ، ومه زهه بیین وان پتر ژ چل (٤٠) گوتنا یین گه هشتین مه . پاشی ئەف گوتنه گوتن دگهل به لگه یین خودانین وان .

وبارا پتر یین لسهر هندی کویا د دهه کیت دوماهیا ره مه زانی دا ،

ژبه ره هدیسا - ابي سعيد الخدري - کو پیغه مبه ری خودی ﷺ گوت : (... بو خو لی بگه ریپن د دهه کیت دوماهی دا)¹ . وپتیا وان یین ل سهر هندی کویا د شه فین کتین دهه کین دوماهی دا ، ژبهر گوتنا وی ﷺ : (تحروا لیلۃ القدر فی الوتر من العشر الاواخر)² .

ئانکو: لیبگه رن شه فا خودان قه در د شه فین کتین دهه کین دوماهی دا.

وههروه سا پتیا وان یین ل سهر هندی کو شه فا بیست وحه فتی یه وئه فه گوتنا کومه کی یه ژ سه حابیا وئه ف گوتنه یا ته که ز کری (ئوبه یی کوری که عی) ویا لسهر سویند خاری ، ههروه کی د سه حیحا موسلمی دا هاتی³ .

1 [متفق علیه] .

2 [صحیح البخاری (2017)] .

3 [صحیح مسلم (762)] .

وئہز دیپژم : یا بو من دیاردبت کو شہفا خودان قہدر یا ددہہکین دوماہیی دا ود کتان دا پتر تہ ٹکید یا لی ہاتی یہ کرن ، ود کتان دا جہی خو دگھوریت ، ونہ یا تایبہ تہ ب شہفا بیست وحہفتی فہ ، وئہوا ہاتی فہ گوهاستن ژ کیسی (ئوبہیی کوری کہعبی) کو یا دشہفا بیست وحہفتی دا ئہ فہ دسالہ کی دا وئہ فہ ہندی ناگہینت کو دەست نیشان بکہت دەمی سالادا ، وبہلگہ ل سہر فی چہندی ئہوہ کو پیغہمبہر ﷺ : پی کہتی دشہفا خودان قہدر دا ل شہفا بیست و ئیکی ، ہہروہ کی دحہ دیسہ کا (متفق علیہ) دا ہاتی ¹.

فہ شارتنہ شہفا خودان قہدر :

وی گومان شہفا خودان قہدر یا ہاتی فہ شارتنہ دا کو مروف خو ب وہستینیت ب پہرستنی فہ دەمی شہفان دا ، ب ہیشیا ہندی کو ئہو شہفہ شہفا خودان قہدر بت ، وہہر کہسہ کی بقییت بہر وی شہفی بکہفیت دقیت سوپاسیا خودی بکہت و خو قالا بکہت بو پہرستنی دفی ہہیفی ہمی دا ، وئہ فہ یہ ئہو نہینیا کو ژ بہر وی ئہف شہفہ نہہاتی دەست نیشان کرن .

چاوا مروفی موسلمان فی شہفی ب دەست خوفہ بینت ؟ : ہہر کہسہ کی ژفی شہفا پیروز بی بہر بیت ئہو ژ خیری ہمی بی بہر بی ، وکہس ژ خیرا وی بی بہر نابیت ئیلا ئیکی بی بہر ،

[1] [ابو مالک کمال بن السید سالم ص 132 برگہ 2] .

ژبه ر هندی پیتھی یه ل سهر موسلمانی یی رژد بیت ل سهر
 په رستنا خودی وئی شه فی زیندی بکته ب باوهری وژبه ر خیرا وی
 یا مه زن ، و خو گه له ک ب وه ستینت دده هکین دوماهی دا
 چافلیرن ب پیغه مبه ری خودی ﷺ ، ژ کیسی عائیشای گوت :
 (کان رسول الله ﷺ یجتهد ما لا یجتهد فی غیرها)¹ .
 ئانکو : پیغه مبه ری خودی ﷺ خو دوه ستاند ب عیاده تی فه ،
 نه وه کی وه ستیانا روژین دی ییت - ژبلی ده کا - .
 ومروف فان شه فا زیندی بکته ، و خو ژ ژنکا دویر بکته وئه هلی
 مالا خو هانبدته بو عیاده تی دفان شه فا دا ، ژ کیسی عائیشای
 گوت : (کان النبی ﷺ اذا دخل العشر ، شد مئزره ، وأحیا لیله ،
 وأیظأ أهله)² .

ئانکو : پیغه مبه ری خودی ﷺ ئه گهر ده هکین دوماهی هاتبان دا
 شه فی زیندی کته ب عیاده تی ودا مالا خو هشیارکته ودا خو ژ
 ژنکیت خو ده ته پاش ودا خو وه ستینت ب عیاده تی فه .

دوعا کرن تیدا :

وسوننه ته گه له ک دوعا دئی شه فی دا بهینه کرن وب تایبه تی وی
 دوعا ژ پیغه مبه ری ﷺ هاتی فه گوهاستن ههروه کی دحه دیسا
 عائیشای دا هاتی گوت : من گوت : ئه ی پیغه مبه ری خودی کا بو

1 [مسلم (1174)].

2 [متفق علیه] .

من بیڑہ ئه گھر من زانی کیش شہف شہفا خودان قہدرہ ئه ز بو خو
 چ بیڑم دئی شہفی دا ؟ گوت : پیغہمبہری خودی ﷺ گوت
 بیڑہ : (اللهم انك عفو تحب العفو فاعف عني) ¹ .
 ئانکو : یا رہی ئیک ژ ناقتین ته عه فویه تو حه ش لیبورینی- عه فوی
 - دکھی فیجا من عه فوکه .

نیشانیت شہفا خودان قہدر :

شہفا خودان قہدر ھندہک نیشان ییت ھین کو پی دھیتہ نیاسین
 ، وژقان نیشانانا کو ھندہک دوی شہفی ب خودا یه ، وہ کی :

۱- سپیدہ هییا شہفا وی : روژی تیشک نینه ، و وہ کی طہستی یه :
 پیغہمبہری خودی ﷺ دیژت : (صبيحة ليلة القدر تطلع الشمس
 لا شعاع لها كأنها طست حتى ترتفع)²

۲- شہفہکا خوشه نه یا گہرمه ونه یا ساره : پیغہمبہری خودی
 ﷺ دیژت : (ليلة القدر ليلة سمحة طلقة لا حارة ولا باردة تصبح
 الشمس صبيحتها ضعيفة حمراء).³

1 [رواه الترمذي ، وصححه الالباني].

2 [رواه احمد ، وصححه الالباني].

3 [صحيح الجامع (5475)].

۳- چنڈبیت باران ژی ہہبت : پیغہ مہبری خودی ﷺ دیئرت :
(أريت ليلة القدر ثم انسيتها وأراني صبحها أسجد في ماء وطين)¹.

۴- دوی شہ فی دا ئارامی و بیہن فرہی و خوشی یا ہہی چنکی
مہلائیکہت ژ عہسمانا دہینہ خاری ، قیجا مروف ہہست ب
خوشیا دلی دکہت و ہہروہسا دل فرہہیہ کی و خوشیا عیبادہتی دفی
شہ فی دا پتر ژ شہ فی ن دی .

1 [متفق علیہ].

ئِیَعْتَكَا فِی

۱- پیناسا ئیعتکافی د شه ریه تی دا : مانا مروفی موسلمان (میز) د مزگه فتی فه بو نه جامدانا عیباده تی بو خودایی بلند.

۲- حوکمی ئیعتکافی: سوننه ته ، وخیره کا گه له ك مه زنه .
وسوننه تبوونا وی یا جیگیر بووی ب قورئان ، وسوننه ت ، وکو دهنگیا موسلمانا .

۳- مه رجین ئیعتکافی :

أ- دفتیت مروفی موعته کف - ئه وی ئیعتکافی دکه ت - موسلمان بت مومه یز بت عاقل بت : چونکی ئیعتکاف ژ مروفی کافر و ودین (بی عه قل) و زاروکی نه مومه یز ناهیتته وه رگرتن ، به لی بالغ بوون ونیری نی نه مه رجن ، فیجا دروسته مروفی نه بالغ هه که مومه یز بت یان ژ یامی ئیعتکافی بکه ت.

ب- ئیه ت : دفتیت مروفی موعته کف ئیه ت هه بت ، کو ئه فه عیباده ته که وخو نیژیکر نه که بو خودایی بلند.

ج- دفتیت ئیعتکاف دمزگه فتی فه بت . ژ بهر گوتنا خودایی بلند ده می دیژیت : (وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ)¹ .

1 [البقرة : 187] .

د- دقیت ئه و مزگه فتا مروف ئیعتکافی تیدا دکهت نقیژین جماعت ل وی مزگه فتی بهینه کرن، دا کو نقیژین خو بین فهرز بکهت چونکی نه دروسته نقیژین فهرز بهیلت ژبه ر ئیعتکافی.

ه- طه هارهت ژ بی دهست نقیژیا مه زن : چونکی ئیعتکافا مروفی ب جه نابهت و ژنکا دحه یز و چلکا دا نه دروسته ، چونکی نه دروسته ئه و بمینه دمزگه فتی دا .

۴- ئه و تشتین کو دروستن بو موخته کفی بکهت :

أ- چوونا ژ دهرقه ی مزگه فتی بو پیتقیه کی ، وه کی دهست نقیژ گرتی و سه رشویشتی .

ب- خارن و فقه خارن و نفستن . به لی دقیت پاقریا مزگه فتی بهیته راگرتن ونه هیته بیس کرن .

ج- ئاخفتنا دگه ل خه لکی ، و پیسیارکرن ژ حالی وان ، و ئاخفتنا ب مفا ، به لی هه که یا بی مفا ویا نه پیتقی بت نه دروسته .
د- دروسته کهس و کارین وی وهه فالین وی سه ره دانا وی بکهن و چه نده کی دگه ل وان باخفیت ، و دروسته دگه ل وان دهرکه فیت بو خاترخاستنی .

۵- ئەو تشتین ئیعتکافی بہ طال دکەن :

أ- دەرکەفتن ژ مزگەفتی بی کو پیتفی بت وعەمدەن وخو ھە ھە کە کیم ژ ی بت ، چونکی مانا ل مزگەفتی روکنە کە ژ روکنیت ئیعتکافی.

ب- جیماع : نەدرۆستە مروف بجیتە نفینا خیزانا خو ل دەمی ئیعتکافی فێجا فەرق نینە شەف بت یان روژ و ل مزگەفتی بت یان ژدەر فە ی مزگەفتی و بریک ژنکی بت یان ئینانا خارا ئافی ب دەستی ژ بەر گوتنا خودای بەند دەمی دیژیت: (وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ)¹.

ج- نەمانا عاقلی : ئیعتکاف ب نەمانا عاقلی وسەخوشی پویچ و بە طال دبیت .

د- حەیز و چلک : ئەو ژنکا بکە فیتە دحەیز و چلکادا دی ئیعتکافا وی بە طال بت . چونکی نەدرۆستە ئەو ژنکا بکە فیتە دحەیز و چلکادا بمینتە ل مزگەفتی .

ه- ژدینی دەرکەفتن - الردە - چونکی دژی عیبادەتی یە ، ئانکو ئەو کەسی د ئیعتکافی فە ھە کە تشتە ک گوت یان تشتە ک کر کو پی کافر ببت ھنگی ئیعتکافا وی یا بە طالە ، ژ بەر گوتنا خودای بەند دەمی دیژیت: (لَيْسَ أَشْرَكَتَ لِيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ)².

1 [البقرة : 187].

2 [الزمر : 65].

۶- ٺه و تڙتڙين سوننه ت بو مروفي موعته كف :

ٺيعتكاف عيباده ته كه مروف بتي دگهل خودايي خو دمينت ،
 وپه يوه نديين خو دگهل خه لکي فه دبريت ، فيجا سوننه ته بو مروفي
 موعته كف خو قالا وٺيکلابکه ت بو عيباده تي وه کي نقيژ و زکري
 خودي ودوعا ولاقلافا و خاندا قورٺانا پيروز ولي زفرين ل خودايي
 بلندوگه له ک ئيسغفار کرن و عيباده تين وه کي فان ٺه وين کو مروفي
 پي نيزيکي خودايي بلنددکه ن.

زہ کاتا فتری

زہ کاتا فتری ل دیف سوننہ تا ٲیغہ مبهری ﷺ دچہند خالہ کا دا :
 ا- حوکمی وی : زہ کاتا فتری فہرزہ ، ل سہر ھہر مروفہ کی
 موسلمان ، دھہیفا ٲرہمہ زانی دا ، ژبہر حہ دیسا (عبداللہ کوری
 عومہری) خودی ژوان رازی بت دہمی دیژت : (أن رسول اللہ ﷺ
 فرض زکاة الفطر من رمضان علی کل نفس من المسلمین)¹ .
 ٹانکو : ٲیغہ مبهری خودی ﷺ یا فہرز کری زہ کاتا فتری ل ھہیفا
 ٲرہمہ زانی ل سہر ھہر نہ فسہ کی ژ موسلمانا .

ب- حکمہت ژ فہرز کرنا وی چی یہ : ھاریکاری کرنا ھہ ژاریہ ، دا کو
 بی ٲیٹی بن ژ ٲسیار کرنی د روژا چہ ژنی دا ، وکہیف خوش کرنا وانہ
 ژبہر کو دفی روژی دا موسلمان کہیف خوش دبن ب ھاتنا چہ ژنی
 ، وٲاقرنہ کہ بو مروفی روژیگر ژ وان گوتن وکریاریت بی مفا وی
 کرین دھہیفا ٲرہمہ زانی دا . ٹانکو:
 ۱- ٲاقریہ بو روژیگری .

۲- ودانا خارنی وتیڑکنہ کہ بو ھہ ژارا . ھہروہ کی (عبداللہ کوری
 عہباسی)، دیژت : (فرض رسول اللہ ﷺ زکاة الفطر طہرہ للصائم
 من اللغو والرفث وطعمہ للمساکین)²

[1] متفق علیہ .

[2] زرواہ ابو داود وحسنہ الالبانی .

ئانكو : پيغهمبهري خودي ﷺ زه كاتا فترى فهرز كر پاقرى بو
روژيگري وخارنهك بو فه قيرا .

ج-ل سهر كي فهرزه : زه كاتا فترى فهرزه ل سهر ههر مروقه كي
موسلمان چ پي مهزن بت يان بچيك بت ، وچ عهد بت يان نازاد
(حر)بت ، وچ ژن بت يان زه لام بت ، ژبهر گوتنا (عبدالله كورى
عومهري) خودي ژوان رازى بت ، دييژت : (فرض رسول الله
ﷺ زكاة الفطر... على العبد والحر والذكر والانثى والصغير والكبير
من المسلمين) ¹.

د- مهرجين وي : زه كاتا فترى دوو مهرج- شهرت- يين ههين :
۱- ئيسلام : ئانكو ئه وي زه كاتا فترى ددهت يان پيشقه بيته دان
دقيت موسلمان بت .

۲- قويتى زيده : ئانكو ئه وي زه كاتا فترى ددهت دقيت هند قويت
هه بيت زيده تر ژ قويتى خو وعه يالى خو وهه وجهييت خو ييت
پيتقى ل شهفا چه ژني وروژا وي .

فيجا ئه وي ئهف ههردوو شهرته ل دهف ههبن ، دقيت زه كاتا
فترى پيش خو وئه وان كه سين نه فه قا (مصره فا) وان ژى ل سهر
وي فهرزه ئه و بدهت .

1 [صحيح البخاري و مسلم].

ه . دی ژ چ هه یته دان ودی چهند هه یته دان : یا فهرز دانا زه کاتا فتری دا صاعه که ژ وی قویتی بارا پتر ژ خه لکی وی ده فتری دخوت ، چ گهنم بت یان جهه بت یان قه سپ یان میوژ یان که شک یان برنج یان سافار یان هه ر قویته کی دی هه بت ، ژ بهر گوتنا (ئه بو سه عیدی خودری) خودی ژی رازی بت دیژت : (کنا نخرج زکاة الفطر صاعا من طعام أو صاعا من شعیر أو صاعا من تمر أو صاعا من أقط أو صاعا من زبيب) ¹ .

ئانکو : مه زه کاتا فتری ده رتییخست صاعه ک ژ گهنمی یان صاعه ک ژ جهی یان صاعه ک ژ قه سپا یان صاعه ک ژ که شکا یان صاعه ک ژ میوژا .

وهه ر صاعه ک ب پیفان : چار کولمیت مروقه کی نافنجینه ، وب کیشان دوو کیلو ونیفن ب زیده هی .

ود هنده ک حه دیسا دا یا هاتی گهنم نیف صاع ئانکو دوو کولمیت مروقه کی نافنجی .

ونا چیبیت پیش قویتی فه پاره بهینه دان ، چونکی ئه فه خیلافا گوتن وکریارییت پیغه مبهری خودی وصه حابییت وی یه . وچونکی نه یا ب زه حمهت بوو وهختی پیغه مبهری خودی ﷺ گوتی صاعه ک ژ گهنمی یان ژ جهی یان ژ قه سپا یان ژ که شکا یان ژ

1 [متفق علیه] .

میویژا ، ئەو بیژت یان دینارهك یان دوو یان دهه یان بیست دینار ، به لێ وه نه گوت ، فێجا وه ختی وه نه گوت بیت مه عنا یا دروست نینه ، ویا دروست ویا باش ههر ئەوه یا وی گوئی .
 و ئەوی بیژت ئەفه بو فه قیری باشتره و چیتره مه عنا ئەو یی دبیژت پیغه مبه ری خودی ﷺ نه دزانی یا باشتر و چیتر کیشکه ، و ئەف چهنده ژ گوننه هیت مه زنه ئە گهر ئەم نه بیژین کوفره .
 وههروهسا ئە گهر ئەفه یا دروست با سه حاییت وی دا دهن ودا کهن ، چونکی پاره وه قیر ل وی وه ختی ژی هه بوون . وههروهسا ئەو ژ مه زانا وته قوا وب رهحمر بوون ، و ئەوان پتر خیر دقییان و دکرن ژ مه ، و پتر ژ خودی ژی دترسیان ژمه . و سه حاییت وی خودی ژ وان رازی بت چ جارا پاره نه داینه ، و ل گهل هندی هندهك زهنگین ژی دناف وان دا هه بوون ، وهکی (عوثماني کوری عه ففانی) وهنده کین دی ، و گه لهك فه قیر ژی هه بوون ل وه ختی وان و دپیئتی پاره ی بوون ، ویا ب ساناهی بوو ئەو پاره ی بدهن ، به لێ ئەوان پاره نه دان ، چونکی وان دزانی دانا پارا پیش قویتی فه یا دروست نینه .

وههروهسا زاناییت خودانیت مه زهه با ژی (ئیمامی شافعی و ئیمامی مالک و ئیمامی ئەحمه د) - خودی دلوفانی ب وان ببهت - دروست نه کری یه پاره پیش قویتی فه بهیته دان .

و. وهختی دانا وی : دانا زه کاتا فتری فهرز دبیت ب بهرئفهبوونا روژی ل روژا بهری چه ژنی .

و بو دانا وی سی وهخت ییت ههین :

۱- وهختی ژ هه مییا دروستر وباشتر وبخیرتر : ئه وژی دهست پی دکهت ژ ده رکه تنا سپیده هییا چه ژنی هه تا بهری کرنا نفیژا چه ژنی ، ژبه رگوتنا (عبدالله کوری عومه ری) خودی ژ وان رازی بت دبیزت : ((أن النبي ﷺ أمر بزكاة الفطر قبل خروج الناس الى الصلاة))¹ .

ئانکو : پیغه مبه ری خودی ﷺ ئه مر کر زه کاتا فتری بیته دان بهری ده رکه تنا خه لکی بو نفیژی (ئانکو نفیژا چه ژنی).

و ههروه سا ژبه رگوتنا (عبدالله کوری عه باسی) خودی ژ وان رازی بت دبیزت : ((فرض رسول الله ﷺ زكاة الفطر طهرة للصائم من اللغو والرفث وطعمة للمساكين ، من أداها قبل الصلاة فهي زكاة مقبولة ، ومن أداها بعد الصلاة فهي صدقة من الصدقات))² .

۲- وهختی دروست : ئه وژی دانا زه کاتا فتری یه بهری چه ژنی ب روژه کی یان دوو روژا ، چونکی هنده ک ژ سه حابییا یا بغی رهنگی دای، وه کی (عبدالله کوری عومه ری).

1 [متفق علیه] .

2 [رواه ابو داود وابن ماجه ، وحسنه الالبانی] .

۳- وهختی نه باش :ئهوژی دانا زه کاتا فتری یه بهری چه ژنی ب پتر ژ دوو روژا ، وهکی هندهک پینج یان دهه یان پازده روژا یان پتر بهری چه ژنی ددهن ، ئه فه یا خه له ته ، چونکی که سه کی ژ سه حابیییا وه نه کری یه .

ز. دی بو کی هیته دان : زه کاتا فتری دهیته دان بو مروقین پیتی ژ (هه ژار و مسکینا) بتنی .

گرتنا شہشکا (شہش روژین ھیفہ شہوالی)

شہریعتی ئەم یین ھانداین بو گرتنا روژیا ژبلی ھیفہ رھمہ زانی ، وہ کی : روژی گرتنا شہشکا (ستہ ایام من شوال) ، سوننہ تہ کو پشتی ھیفہ رھمہ زانی مروف شہش روژیا بگرت – ونہ مہرجہ لدیف ئیک بن – چونکی ئەف شہش روژہ دگھل ھیفہ رھمہ زانی ، دھینہ بہ رامبہری روژین سالہ کی ، ژ کیسی (ابو ایوب الانصاری) ، کو پیغہ مہری خودی ﷺ گوت : ((من صام رمضان ، ثم أتبعه ستا من شوال ، کان کصیام الدھر))¹

. ئانکو : ھەر کەسی رھمہ زانی ب روژی بت ، پاشی پشتی ھنگی شہشا ژ شہوالی ژی بگرت ، ھەر وہ کی ئەو سالی ھیمی ب روژی بووی . وئەفہ وہ کی روژیا سالی یہ ، چونکی خیر ب دھہ خیرانہ ، فیجا رھمہ زان بہ رامبہری دھہ ھیفانہ ، وھەر شہش روژ بہ رامبہر دوو ھیفانہ ، ھەر وہ کی د حەدیسا (ئوبان) ی دا ھاتی ژ پیغہ مہری ﷺ گوت : ((من صام رمضان ، فشہر بعشرۃ أشهر ، وصیام ستہ أيام بعد الفطر ، فذلک تمام صیام السنۃ))²

وگەلەك ژ ئەھلی زانیی ئەف روژی یہ ب (مستحب) دانایہ ژوان ئیمامی شافعی وئەحمەد .

[مسلم]

2 ، [خرجه احمد والنسائي في الكبرى وابن ماجه وصححه الالباني] .

هندك خشته یین ب ساناهی بو ختم کرن وژ بهر کرنا قورئانا پیروز دقئ هه یقئ دا

- أ. بو ژبه رکرنئ : خشته یه کئ ژبه رکرن قورئانا پیروز ل دیف ده مئ
ژبه رکرن قورئانی وب پشت بهستن ل سهر شیان ژبه رکرن روژانه بو
ئایه تان ، وبریکه کا ب ساناهی ، بو نمونه :
1. ئه گهر تو دروزه کئ دا ئایه ته کئ ژ قورئانا پیروز ژبه رکه ی ، دئ
قورئانی ژبه رکه ی دماوی (17 سال و 7 هه یف و 9 روژان دا).
 2. ئه گهر دوو ئایه تا ژبه رکه ی دئ بته (8 سال 9 هه یف 18 روژ).
 3. ئه گهر (3) ئایه ت بن (5 سال 10 هه یف 13 روژ).
 4. ئه گهر (4) ئایه ت بن (4 سال 4 هه یف 24 روژ).
 5. ئه گهر (5) ئایه ت بن (3 سال 6 هه یف 7 روژ).
 6. ئه گهر (6) ئایه ت بن (2 سال 11 هه یف 4 روژ).
 7. ئه گهر (7) ئایه ت بن (2 سال 6 هه یف 3 روژ).
 8. ئه گهر (8) ئایه ت بن (2 سال 2 هه یف 12 روژ).
 9. ئه گهر (9) ئایه ت بن (1 سال 11 هه یف 12 روژ).
 10. ئه گهر (10) ئایه ت بن (1 سال 9 هه یف 3 روژ).
 11. ئه گهر (11) ئایه ت بن (1 سال 7 هه یف 6 روژ).
 12. ئه گهر (12) ئایه ت بن (1 سال 5 هه یف 15 روژ).
 13. ئه گهر (13) ئایه ت بن (1 سال 4 هه یف 6 روژ).
 14. ئه گهر (14) ئایه ت بن (1 سال 3 هه یف 0 روژ).

15. ئه گهر (15) ئایهت بن (1 سال 2 هه یف 1 روژ).
16. ئه گهر (16) ئایهت بن (1 سال 1 هه یف 6 روژ).
17. ئه گهر (17) ئایهت بن (1 سال 0 هه یف 10 روژ).
18. ئه گهر (18) ئایهت بن (0 سال 11 هه یف 19 روژ).
19. ئه گهر (19) ئایهت بن (0 سال 11 هه یف 1 روژ).
20. ئه گهر (20) ئایهت بن (0 سال 10 هه یف 16 روژ).
21. ئه گهر ههر روژ تو لاپه ره کێ ژبه رکه ی دی بیهت
- (1 سال 8 هه یف 12 روژ) دا دی تمام بیت .
22. ئه گهر ههر روژ په ره کێ ژبه رکه ی دی بیهت
- (0 سال 10 هه یف 6 روژ) دا دی تمام بیت. وژیره که ههر بیهت کا تو
- دیژی دخواندنێ دا دی بوته خیرهك هیهته نقیسین ، وههر خیرهك
- ب (10) خیرایه ل دهف خودایی بلند.

بو نمونه : تو بیژی : (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ) ئه فه (19) پیتن و دی
 هیهته هژمارتن ب (190) خیرا و خودی زیده دکهت بو وی یی بقیته
 ، و قیجا تو چ دیژی بو ئایهتین درێژ و دوباره کرنی و یاته ژبه ر.

ب. بو خاندنی : خشته یهك بو ختم کرنا قورئانی دهه یفا ره مہ زانی دا
 لیدیف ده می خاندنی و دابهش کری ل سه ر ده می نقیژا :

یا عہیشا	یا مغرب	یا ئیفاری	یا نیفرو	نفیڑا سپیدی	جہند جارین ختمی
4 لاپہر	4 لاپہر	4 لاپہر	4 لاپہر	4 لاپہر (صفحة)	ختمہ ک
8 لاپہر	8 لاپہر	8 لاپہر	8 لاپہر	8 لاپہر	دوو ختمہ
12 لاپہر	12 لاپہر	12 لاپہر	12 لاپہر	12 لاپہر	سی ختمہ
16 لاپہر	16 لاپہر	16 لاپہر	16 لاپہر	16 لاپہر	چار ختمہ
20 لاپہر	20 لاپہر	20 لاپہر	20 لاپہر	20 لاپہر	پینج ختمہ
24 لاپہر	24 لاپہر	24 لاپہر	24 لاپہر	24 لاپہر	شہش ختمہ
28 لاپہر	28 لاپہر	28 لاپہر	28 لاپہر	28 لاپہر	حہفت ختمہ
32 لاپہر	32 لاپہر	32 لاپہر	32 لاپہر	32 لاپہر	ھہشت ختمہ
36 لاپہر	36 لاپہر	36 لاپہر	36 لاپہر	36 لاپہر	نہہ ختمہ
40 لاپہر	40 لاپہر	40 لاپہر	40 لاپہر	40 لاپہر	دہہ ختمہ

ھندەك پیزانین دەر باره ی قورئانا پیروز

قورئانا پیروز ئاخفتنا خودی تعالیه ، ویا ھنارتی ب ریکا جیبریلی –
علیه السلام – بو پیغهمبهری مه موحه ممهدی ﷺ د ماوی (23)
سالادا .

1. ژمارا سورھتین وی 114 سورھتن. و 30 جزئە و 60 حزبە .

2. ژمارا ئایهتین وی 6666 ئایهتن .

3. ژمارا پیتین وی 322604 پیتن .

4. ژمارا سورھتین ل مه کهھی ھاتین خاری 86 سورھتن .

5. ژمارا سورھتین ل مه دینی ھاتین خاری 28 سورھتن .

6. ژمارا پھیئین قورئانی 77934 پھیئن .

7. ژمارا سوجدین د قورئانی دا ھاتین (14) سوجدەنە.

8. ئیکەم ئایهتا ھاتی خاری (ھەر پینج ئایهتین دەسپیکا سورھت

العلق) : (اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿۱﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿۲﴾
اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿۳﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿۴﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ
يَعْلَمُ ﴿۱﴾)

9. دوماہی ثایہ ت ہاتی خاری ژ قورثانی : (وَأَتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ). [البقرة : 281].

* ہندہک بیرہوہری وہہ لکہفتین ہہیقا رہمہ زانی:

1. ل رہمہ زانا سالا ٹیکئی ژ ہنارتنا پیغہمبہری ﷺ وہ حی بو ہاتہ ہنارتن

2. ل 17 ہہیقا رہمہ زانا 2 مشہختی بیرہوہریا شہری بہدری یہ .

3. ل 28 ہہیقا رہمہ زانی ل سالا 2 مشہختی (زہکاتا فتری) یا فہرز بووی

4. ل 20 ہہیقا رہمہ زانا 8 مشہختی بیرہوہریا فہ کرنا مہ کہہی یہ .

5. ل 24 رہمہ زانا 20 مشہختی ٹیکہم مزگہفت ہاتہ ئافاکرن ل (مصری) ب سہرکرداتیا (عہمری کوری عاصی) .

6. ل 27 رہمہ زانا 65 مشہختی خیلافہتا (عبدالملك کوری

مروانی) دەست پی کر پشتی مرنا بابی وی (مروان کوری حکم) ی .

7. ل 2 رہمہ زانا 114 مشہختی شہری (بلاط الشهداء) ہاتہ رویدان.

8. ل 15 رہمہ زانا 138 مشہختی ، سہرکردہ (عبدالرحمن الداخل)

ژ دہریایی دہریابوو بو دامہ زراندا دہولہتا ئیسلامی ل ئەندہ لوسئ .

9. ل 4 ہہیقا رہمہ زانا 634 مشہختی موسلمانا ب سہرکرداتیا (خالد کوری و ہلید) روم شکاندن و باژیروی (بصری) لشامی فہ کرن

10. ل 25 رہمہ زانا 658 مشہختی شہری (عین جالوت) ہاتہ رویدان دناقبہرا موسلمان و مہغولا دا ل شامی، و موسلمان ب سہرکہفتن .

حالی پیشین فی ئومه تی دگهل هه یفا ره مه زانی

سه له فیئ چاکین فی ئومه تی حالی وان دگهل هه یفا ره مه زانا پیروز جودا بی ژ حالی موسلمانین فی سهرده می ب تایبه تی هه ر سی چه رخی زیرینین دهستپیکا فی ئومه تی ژ صه حابیا (خودی ژوان رازی بت)، وتابعیا، وتابعین تابعیا (خودی دلوفانی ب وان ببهت)، ئەفین کارو حالین خو ژ پیغه مبه ری خودی ﷺ وه رگرتین ، چونکی ئەو دفی هه یفی دا گه له کی مه رد ودهست فه کری بوو ، وخارن ددا ، وقورئان دخاند ، ونقیژین شه فی دکرن هه تا پیت وی یین پیروز شهق شهق دبوون ، وژ بلی فان ژ عیباده تی دی بی کو وی دهه یفا ره مه زانی دا چه ند جار زیده تر لی دکر ژ ده مین دی ، وسه له فیئ چاکین فی ئومه تی یین لیدیف سوننه ت وریکا وی چووین .

فیجا سه له فا هنده ک حال وکار دهه یفا ره مه زانی دا هه بین جودا ژ هه یفین دی :

ژوان ئیمامی مالکی کوری ئەنه سی – خودی دلوفانی بی ببهت – ئەو بوو بی کو دهرسین وی ژ مزگه فتا پیغه مبه ری ﷺ نه دهاتنه راوهستان ، دا ل ره مه زانی راوهستینت چونکی مژیل دبوو ب خاندنا قورئانی فه ، گاها هه یفا ره مه زانی ب سه ردا هاتبا دا ژ دهرسا هه دیسی رهقت وروینشتنا ئەهلی زانیی ، ودا به رهف خاندنا قورئانی چت ل سه ر مصحه فی .

وسوفیانی ثہوری - خودی دلوقانیی پی ببت - ہہ کہ گہشتبا
رہمہ زانی دا ہمی عیبادہتا ہیلت ، ودا بہرف خاندنا قورٹانی قہ
چت .

و ئیمام موحمہدی کوری ئیسماعیلی بوخاری - خودانی
صہحیحی - خودی دلوقانیی پی ببت - دہر روژہ کا رہمہ زانی دا
ختمہک قورٹانی دکر ، وہر سی شہفا ختمہک دکر .

وسہ عیدی کوری جوبہیری - خودی دلوقانیی پی ببت - ہہر دوو
شہفا جارہ کی قورٹان ختم دکر .

و وہلیدی کوری عبدالملکی ، ہہر سی روژا ختمہک دکر ،
ودرہمہ زانہ کی دا ہہفدہ ختمہ کرن .

و قہ تادہی - خودی دلوقانیی پی ببت - ہہر حہفت روژا جارہ کی
قورٹان ہمی دخاند ، وہہ کہ ببا رہمہ زان ہہر سی روژا جارہ کی
ختمہک دکر ، وہہ کہ ببا دہہکین دوماہی ہہر شہف ختمہک
دکر .

و رہبیعی کوری سولہیمانی - قوتایی ئیمامی شافی - خودی
دلوقانیی پی ببت - گوت : شافی د رہمہ زانی دا شیست ختمہ
دکرن ، ٹانکو د ہہر شہفہ کی دا دوو جارا ختم دکر ، ودہر
ہہیفہ کی دا سیہ ختمہ دکرن ، ٹانکو ہہیفین ژبلی رہمہ زانی .

فَیْجَا ئَهْم چَه نَد دَویرِن ژَفَان پِیشِیْن خَوَه (سَلَف الصَّالِح)؟!

وههروهسا (وکیعئ کوری جراحی) دههر شهفه کا ره مه زانی دا ختمه ک وسیکه کا قورئانی دخاند ، ودوازه رکاعه تین نفیژا (صلاة الضحی) دکرن ، وژ نیفروهه تا ئیفاری نفیژ دکرن .

وههروهسا (قاسمئ کوری عه لی) به حسئ بابئ خو دکهت (ئیین عه ساکر) خودانی (تاریخ دمشق): دگوت : بابئ من به رده وام بوو ل سهر نفیژین جه ماعهت و خاندنا قورئانی ، وههر خوتبه ختمه ک دکر ، ول ره مه زانی ههر روژ ختمه ک قورئانی دکر ، وئیع تکاف ل منارا شهرقیئ دکر ، ئانکو : ل مزگه فتا دیمه شقی .

(ابن رجب الحنبلي) دیژت : به حسئ دیارکرنا کاری فان سه له فا ، وچونکی نه هیا هاتی کرن مروف قورئانی ختم بکهت د کیتر ژ سئ روژا دا ، چونکی هه که مروف دکیتر ژ سئ روژا دا قورئانی تمام بکهت مروف تی ناگه هیت ، ونه هی یا ژ فی چه ندی هاتی کرن .

فَیْجَا (ابن رجب) دیژت : (بئ گومان ئه وه نه هیا هاتی کرن ژ خاندنا قورئانی د سئ روژا کیتر دا – ئه فه هه که مروف به رده وام بت – کو مروف ژیا نا خو هه میئ هوسا بخوینت قورئانی ژ سئ روژا کیتر ، به لی ئه وه ده مین خودان قه درو وبها ، وه کی هه یفا ره مه زانی ، وب تایبه تی وان شه فیئ مروف زیندی دکهت ژ بهر شه فا (لیلة القدر) ، یان د جهین خودان بها دا ، وه کی مه که هی بی بجیته ویئری

ونه خه لکی ویری بت ، هنگی خیره (مستحبه) کو مروف گه لهك ژ قورنایی بخوینت ، بوب دهست فه ئینانا خیرا وهختی و جهی (زمان و مکان) ، ونه فه گوتنا - ئیمام - (ئه حمهد و ئیسحاق یه وژیلی فان ژی ژ ئیماما ، وههروهسا کاری ییت ژیلی وان ژی به لگه یه ل سهر فی چهندی) ژ په رتوکا (لطائف المعارف).

وههروهسا (ابن رجب) دیژت : ئیمامی شافی - خودی ژی رازی بت- گوت : (ئه ز هه ز دکه م زهلام مهردینی ل دهف خو زیده بکهن دهه یفا ره مه زانی دا ، چاقلیکرن ب پیغه مبهری خودی ﷺ ، وژیهر پیتهی یا خه لکی ب فی چهندی ، وژیهر مژیلی یا گه لهك ژوان ب روژی ونفیژا فه لسهر شولین خوه) ، فیجا مهردینی دهه یفا ره مه زانی دا ل سهر خودانین مهردینی وکهره می تشته کی باشه .

گوتنين مه زنه زانایا دهر باره ی روژی و هه يقا رهمه زانی

1. زانای به ریز (عمرو بن قیس) - خودی دلوقانی پی بهت - دگوت : (به حهشت و سه فرازی بو وی که سی بت پی نه فسا خو چاک بکهت ژبهری رهمه زان ب سهردا بهیت)¹.
2. (عومهری کوری خه طای) - خودی ژی رازی بت - دگوت : ده می رهمه زان هاتا ، (بخیر بیت نه واهه پاقر دکهت ژگونه ها).
3. گوتنه (أحنف بن قیس) - خودی دلوقانی پی بهت - ده می ژپی وی مه زن بووی : (تو پیره می ره کی مه زنی وروژی ته لاواز دکهت) .. وی گوت : (ئه ز خو پی حازر دکه م بو سه فهره کا دریز ، و صه بر ل سهر طاعه تی خودی سفکتره ژ صه بر ل سهر عه زابا وی).
4. و (نافع کوری ئین عومهری) - خودی ژوان رازی بت - دگوت : (ئه ز تیر نه بیمه نه وه نه ز موسلمان بویم).
5. و (بابی سوله یمانی دارانی) دگوت : (هه که ته کاره ک ژ کارین دنیا وئاخره تی هه بت ، چ نه خوه هه تا تو وی کاری جی به جی دکه ی ، چونکی خارن عه قلی دگهورت).

[1 لطائف العارف ص 138]

6. و ژکیسی (ئەبو عمران الجونی) دگوت : (دھاتە گوتن : ھەر کەسە کێ بقیّت دلێ وی روھن بیت بلا خارنا خو کیم بکەت).
7. وژ کیسی (عثمان بن زائدە) گوت : سوفیانی ئەوری بو من نقیسی : (ھە کە تە بقیّت لەشی تە ساخلەم بت ، وخەوا تە کیم بت ، تو خارنا خو کیم بکە).
8. و (حسن بن یحیی الخشني) دیژت : (ھەر کەسی بقیّت چاڤین وی روندکا بریژن ، ودلی وی نازک بت ، بلا بخوت وڤەخوت د نیف زکی خو دا - ئانکو : زکی خو تژی نە کەت).
9. و ژکیسی ئیمامی شافی ، دیژت : (ئەز تیر نە بیمە ئەڤە شازدە سالە ، ئیلا جارە کێ تی نەبت ئەوژی من ھلاڤیت ، چونکی تیربون لەشی گران دکەت ، وتیگە ھشتنی دبەت ، وخەوی دئیت ، وخودانی خو لاواز دکەت بو عیبادەتی).
10. و (ابن عبدالبر) دیژت : (بەسی مروڤی یە خودایی بلنددیژت - الصوم لی - روژی بو منە ، بو بهایی روژی ل سەر ھەمی عیبادەتین دی).

ھندك دوعایین كومكەر (جامع) بو ھھیفا رھمہ زانی

1. اللّٰهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ،
فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

2. اللّٰهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ
حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ
نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ
بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي،
وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي.

3. اللّٰهُمَّ ارزُقني حُبِّكَ، وَحُبِّ مَنْ يَنْفَعُنِي حُبُّهُ عِنْدَكَ، اللّٰهُمَّ مَا
رَزَقْتَنِي مِمَّا أَحَبُّ فَاجْعَلْهُ قُوَّةً لِي فِيْمَا تُحِبُّ، اللّٰهُمَّ مَا رَزَوْتِ عَنِّي
مِمَّا أَحَبُّ فَاجْعَلْهُ فَرَاغًا لِي فِيْمَا تُحِبُّ.

4. اللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ .
5. اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمَعْفَاتِكَ مِنْ عِقُوبَتِكَ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَنْثَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ .

6. رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

7. رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ.

8. رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا .

9. لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ .

10. رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ .

11. رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا فُرْقَةً أَغْنِيَنَا وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا .

12. رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَذِلِّ لِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ .

13. اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيْنَا الْإِيمَانَ وَرَيْبَهُ فِي قُلُوبِنَا، وَكْرَهُ إِلَيْنَا الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ، وَاجْعَلْنَا مِنْ الرَّاشِدِينَ .

14. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْجُبْنِ وَالْهَرَمِ وَالْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ .

15. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ، وَدَرَكِ الشَّقَاءِ، وَسُوءِ الْقَضَاءِ، وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ .

16. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى، وَالتُّقَى، وَالْعَفَافَ، وَالْغِنَى .

17. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَمِلْتُ، وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ أَعْمَلْ .

18. يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ .

19. اللَّهُمَّ أَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِنَا، وَأَصْلِحْ ذَاتَ بَيْنِنَا، وَاهْدِنَا سُبُلَ السَّلَامِ،

وَنَجِّنَا مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ، وَجَنِّبْنَا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا

بَطَّنَ، وَبَارِكْ لَنَا فِي أَسْمَاعِنَا، وَأَبْصَارِنَا، وَقُلُوبِنَا، وَأَرْوَاجِنَا، وَذُرِّيَّاتِنَا،

وَتُبِّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ، وَاجْعَلْنَا شَاكِرِينَ لِنِعْمِكَ مُشِينِينَ

بِهَا عَلَيْنِكَ، قَابِلِينَ لَهَا، وَأَتِمِّمَهَا عَلَيْنَا.

20. اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي .

21. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي، وَجَهْلِي، وَإِسْرَافِي فِي أَمْرِي، وَمَا أَنْتَ

أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي هَزْلِي وَجِدِّي، وَخَطِيئِي، وَعَمْدِي، وَكُلُّ

ذَلِكَ عِنْدِي .

22. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ، وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ، وَالسَّلَامَةَ

مِنْ كُلِّ إِثْمٍ، وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ، وَالْقُورَ بِالْجَنَّةِ، وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ .

23. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ، وَمِنْ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ،

وَمِنْ نَفْسٍ لَا تَتَّسِعُ، وَمِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَوْلَاءِ الْأَرْبَعِ .

24. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا

أَعْلَمُ.

25. اللَّهُمَّ أَعِنَّا عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ.

دوماهیك

موسلمانان هیژا : دئی نامیلکی دا بو ته هاته دیارکرن کا روژییا ره مه زانی چهند یا بخیره ، وههروه سا بو ته هاته دیارکرن ئه و تشتین ب ئی هه یقی فه گریدای ب رهنکه کی کورت ، فیجا هه ر وهخته کی ته بقییت کاره کی بکه ی ونه خاسمه د هه یقا ره مه زانی دا بی ب له ز نه به ، به لی گه له ک ل دیف هه ره وبو خو پسارا ماموستاییت ئایی یین باوه رپیگری بکه ژبه ری تو وی کاری بکه ی ، دا خیر وبه ره که ت وخوشییا ئی هه یقی ژ دهستین ته نه چن ودا بهییه پاراستن ژ گونه ه ونه خوشییت دونیا وئاخره ئی ،

ول دوماهیی ژ خودای بلندخازم ئه ف نامیلکه ببیته جهی مفای بو هه ر که سه کی موسلمان وخودان ئیمان .

وئه ز هیقیی ژ خودی دکم ئه و ئی کاری بکه ته دته رازییا خیرییت من ودهیبا بییت من دا وهه ر که سی پیته کا زانیی نیشا من دای. سبحانک اللهم وبحمدک ، أشهد أن لا اله الا أنت أستغفرک وأتوب الیک ، وب دوما هیك هات ب چه زکرنا خودی لروژا دوو شه مبی 11 شعبانی 1438 هجری به رامبه ر 8 / 5 / 2017 .

وصلی الله علی نبینا محمد و علی آله وصحبه أجمعین

لیستا ژیده ران

- قورئانا پیروز .

1. صحیح البخاری.

2. صحیح مسلم.

3. مختصر الفقه الاسلامی ، للتویجری.

4. صحیح فقه السنة ، ابو مالک کمال بن السید سالم.

5. الشامل المیسر فی فقه الکتاب والسنة ، مجد صبحی حلاق .

6. الوجیز فی فقه السنة والکتاب العزیز ، عبدالعظیم بدوی.

7. الملخص الفقہی ، صالح الفوزان .

8. هندهک نامیلکین کوردی، وژوان- روژیگرتنا هه یفا ره مه زانی- یا

مه لا جلیل صادق باخورنیفی .

9. ته فسیرا ساناھی ، تحسین دوسکی .

10. فتوایین مه زنه زانا یا .

11. وهندهک ژیده رین دی .. وهک المکتبه الشاملة .

نافه پروک

- 5 بی شه کی
- 7 قه در و قیصه ت و بهایی هه یفا ره مه زانی
- 12 جاوا خو ناماده بکهین بو ره مه زانی
- 16 پیناسه و هوکمی روزین هه یفا ره مه زانی
- 18 نه حکامین روزیگرتنی
- 20 نه و تشتین روزی پی دکهفن
- 23 هوکمی روزیا نافره تا دووکیان و شیردهر
- 25 نه و تشتین کو دروست وه لالان بو مروفتی روزیگر
- 29 ناداب و سوننه تین روزیگرتنی
- 32 مفا و بهایی روزی و روزیگرتنی
- 34 قه در و بهایی شه فا قه دری
- 41 ئیعتکاف
- 45 زه کاتا فتری
- 51 کرتنا شه سکا (شه ش روزین هه یفا شه والی)
- هندهک خسته بین ب ساناھی بو ختم کرن و ژبه رکرتنا قورنانا پیروز دئی هه یفی
دا 52
- هندهک پیزانین ده رباره ی قورنانا پیروز 55
- حالی پیشین فی نومه تی دکه ل هه یفا ره مه زانی 58
- کوتین مه زنه زانایا ده رباره ی روزین وه یفا ره مه زانی 62

- 64 ھندەك دومايېن كۆمكەر (جامغ) بو ھەيڤا رەمەزانى.
- 67 دوماھىك.
- 68 لىستا زېدەران.

مزگفت

www.mzgaft.com